

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quibus liceat baptizari. Si baptizandi sunt ab hæreticis baptizati. A

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Hic magister non tenetur.

tuit, potuit ei dare crea curas creare : quia non est hoc maioris potentia quā illud. Ad quod dici potest, quia potuit eis dare potentiam dimittendi peccata, non tamen ipsam eandē qua ipse potens est, sed potentia creatam, qua seruus posse dimittere peccata: non tamen ut author remissionis, sed ut minister, nec tamē sine Deo authore: ut sicut in ministerio habet exterius sanctificare ita in ministerio haberet interius mundare: & sicut illud facit Deo authore, qui cū eo & in eo operatur illud exterius, ita interius mūdaret Deo authore, qui eius verbo velut quodā ministerio vteretur. Itē posset Deus per aliquē creare al qua, nō per eum tanquā authorē, sed ministrum cū quo & in quo operaretur sicut in bonis operibus nostris ipse operatur & nos: nec ipse tantū nec nos tantum, sed ipse nobiscū & in nobis: & tamen in illis agendis ministri eius sumus, nō authores. Ita ergo potuit dare seruo potestatem dimittendi peccata in baptismo, i. ut in mundatione interiori seruus cum domino operaretur: non seruus, sine Dño, nec Dñs sine seruo, sed Dominus cum seruo & in seruo: sicut in exteriori ministerio Dñs operatur, cum seruo & in seruo. Vnde & Dominus dicitur sanctificare, & seruus: sed Dominus inuisibili gratia, seruus visibili sacramēto. Vnde Aug. super Leuit. Dñs ait. Ego Dominus, qui sanctifico. Et de Moyse etiam dictum est, Et sanctificabis eum. Sed Moyse sanctificat visibilibus sacramentis, per ministerium: Dominus autem inuisibili gratia, per spiritum, vbi est totus fructus visibilium sacramentorum sine hac sanctificatione visibilia sacramenta nil profunt. Si quis hoc melius aperire poterit, non inuideo.

QVIBVS LICEAT BAPTIZARE.

DISTINCT. VI.

NVnc quibus liceat baptizare addamus. De hoc Isidor. ait. Cōstat baptismū solis sacerdotibus esse

Cap. 84. in principio. tom. 4. Leuit. 21. d. Exod. 19. e

esse t
bus r
tero
coga
mitti
sanct
coger
vtrun
uiter
serua
dat: o
Vnde
facin
bapti
catho
inuoc
vnum
in no
clesia
tur, p
ciē: h
abne
in no
tha sa
hac f
catur
est. Ex
retici
rebap
nus r
num
nonn
qui d
bapti
niun
ti. Sec
clesia

esse triticum: eiusque ministerium, nec ipsis diaconi-
bus implere est licitum absque episcopo vel presby-
tero, nisi his procul absentibus, ultima languoris
cogat necessitas: quod etiam laicis fidelibus per-
mittitur. Ex concil. Carth. 5. Item, Mulier, quanvis
sancta, baptizare non presumat, nisi necessitate
cogente. De illis vero, qui ab hæreticis baptizantur,
vtrum baptizandi sint, quæri solet. Ad quod bre-
uiter dicimus, quia quicumque sit qui baptizet, si
seruatur forma à Christo tradita, verum baptismum
dat: & ideo qui illum sumit non debet rebaptizari.
Vnde Beda. Siue hæreticus, siue schismaticus, siue
facinorosus quisque in confessione sancte Trinitatis
baptizet, non valet ille, qui baptizatus est à nobis
catholicis rebaptizari, ne confessio & Trinitatis
inuocatio videatur annullari. Itē Aug. Quamuis
vnum sit baptismus & hæreticorum, sc eorum, qui
in nomine Patris, & Filij, & Sp. S. baptizant, & Ec-
clesiæ catholicæ: qui tamē foris Ecclesiā baptizan-
tur, non sumunt ad salutem baptismum, sed ad perni-
ciem: habentes formam sacramenti, virtutem a. eius
abnegantes: & ideo Ecclesia non eos rebaptizat, quia
in nomine Trinitatis baptizati sunt: & ipsa est for-
ma sacramenti. Item, Rebaptizare hæreticum, qui
hæc sanctificationis signa perceperit: Omnino pec-
catum est: catholicum vero, immanissimum scelus
est. Ex his aperte colligitur, quod qui etiam ab hæ-
reticis baptizati sunt seruatō charactere Christi,
rebaptizandi non sunt: sed tantum impositione ma-
nus reconciliandi, vt Spir. S. accipiant, & insigni-
um detestationis hæreticorum. Sunt tamen
nonnulli doctorum, vt Cyprianus & alij quidam,
qui dicere videntur ab hæreticis non posse tradi
baptismum: & eos esse rebaptizandos cum ve-
niunt ad Ecclesiam, qui ab illis dicuntur baptiza-
ti. Sed hoc de illis verum est, qui extra formam Ec-
clesiæ baptizare presumunt. Cyprianus tamē ibi à

*fid. in fine,
c. 24. l. 1. de
eccl. offic.
Ca. 100. con-
cil. 4. Carth.*

*Beda hom.
1. in fest. in-
ventionis S.
Crucis de
Euangelio.
Ioan. c. 3.
Aug. q. 59. l.
60. tantum
que mundi.*

*Aug. ad Ma-
ximum
donatistam;
ad princip.
Ad quast.
Orosi, &
habe de cōf.
dist. ca.*

Num. 19. d

*Contra Pe-
zelian. de
unico ba-
ptismo, ad fi-
nem. c. 13.
tom. 7.*

*Hier. ad il-
lud, c. 4. epi.
& Eph. unu;
Dominus,
una fides,
unum ba-
ptisma, in
comment.
tom. 9.*

*De consec.
dist. 4. q. in
ma. ermo.*

*Aug. ep. 57.
ad Vardanū
in med.*

veritate deuiasse videtur: quod ait de hæretico. Quo-
modo sanctificare aquam potest cum ipse immundus
est, & apud quem Spiritus Sanctus non est? cum Domi-
nus dicat in lege. Quæcumque tetigerit immundus,
immunda erunt: quid potest dare, quod ipse non
habet? Hoc vero ex ignorantia eum dixisse Augu-
stinus innuit dicens, Martyrem Cyprianum gloriosum,
qui apud hæreticos vel schismaticos datum bap-
tismum noiebat cognoscere, dum eos nimis dete-
staretur, tanta eius merita usque ad triumphum
martyrii secuta sunt, ut & charitatis qua excellē-
bat luce, obumbratio illa fugeretur, & si quid pur-
gandum erat, passionis falce tolleretur. Nec nos
qui baptismi veritatem & hæreticorum iniquita-
tem agnoscimus, ideo Cypriano meliores sumus,
sicut nec Petro: quia gentes iudaizari non cogimus.

Hieronymus super epistolam ad Romanos.

Hoc etiam sciendum est, quod licet ter immergatur
propter mysterium trinitatis, tamen unum bap-
tisma reputatur. Illud etiam ignorandum non est, quod
in materno utero nullus baptizari potest, etiam si ma-
ter baptizetur. Vnde Isidorus. Qui in matris utero
nati sunt, ideo baptizari non possunt: quia qui natus
adhuc secundum Adam non est, secundum Chri-
stum non potest renasci: neque regeneratio in eum di-
ci potest, quem generatio non præcessit. Item, Augu-
stinus. Non potest quisquam renasci antequam natus sit. Si vero
opponitur de Hieremia, & de Ioanne Baptista, qui ab u-
tero sanctificati leguntur: quod etiam de Iacob qui-
dam putant. Dicimus, si sanctificatio ibi accipitur
interior emundatio, in miraculis diuinæ potentie
esse habendum, ut Augustinus ait, ambigue super hoc lo-
quens: Si usque adeo, inquit, in illo puero acceleratus
est usus rationis & voluntatis, ut intra materna vi-
scera iam posset agnoscere & credere, quod in aliis par-
tulis expectatur ætas ut possint, in miraculis ha-
bendum esse diuinæ potentie, non ad humanæ tra-
hen-